

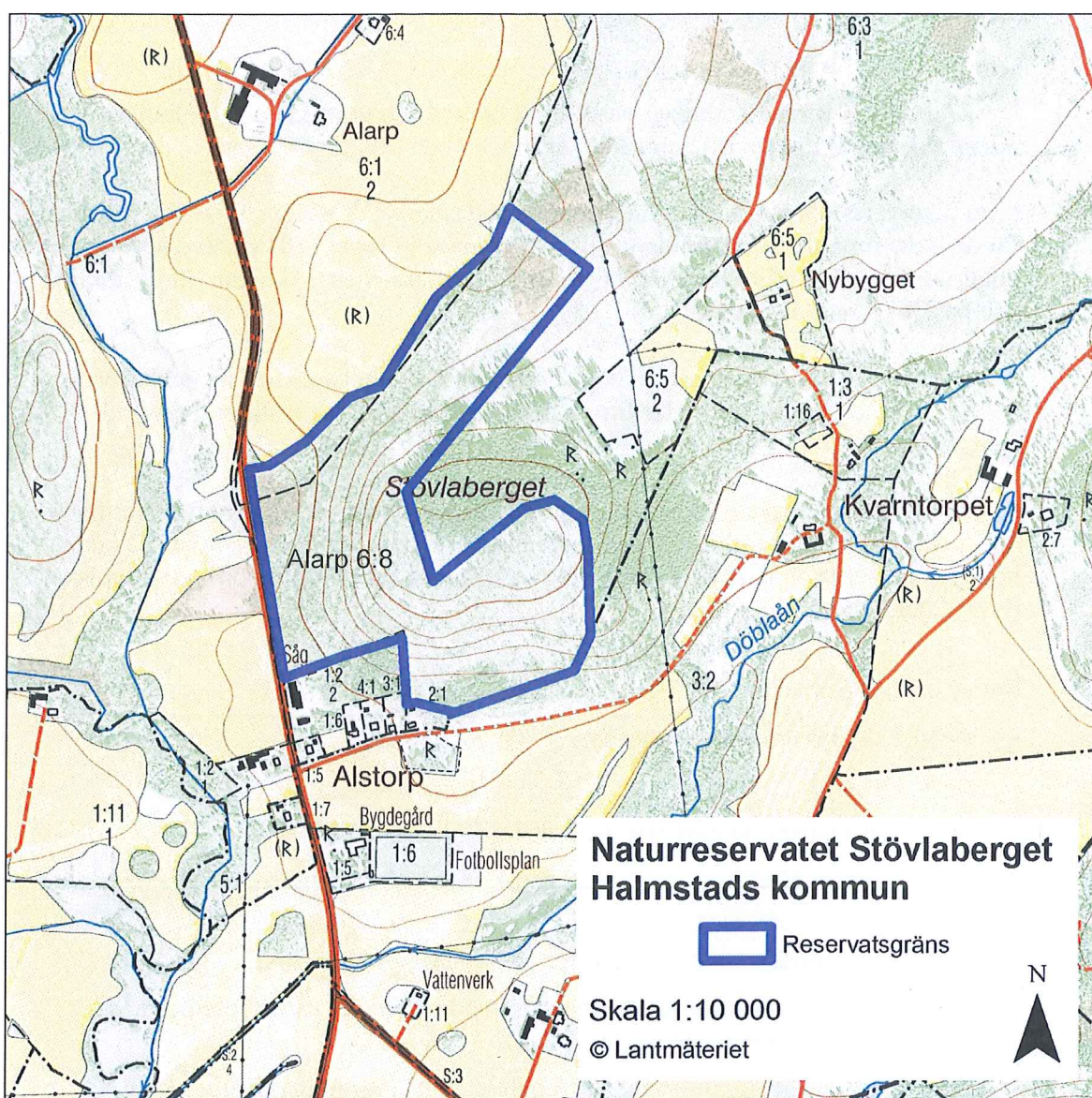
LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

BESLUT
2015-08-26

1 (11)
Dnr 511-3023-15

Handwritten signature and initials "HM".

Bildande av naturreservatet Stövlaberget i Halmstads kommun

Postadress
301 86 HALMSTAD

Besöksadress
Slottsgatan 2

E-post
Halland@lansstyrelsen.se

Telefon
010-224 30 00

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på kartan på föregående sida som naturreservat, med syfte och föreskrifter enligt nedan. Reservatets gränser ska märkas ut i fält och dess namn ska vara Stövlaberget.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Syfte

Det främsta syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla den biologiska mångfald som är knuten till den gamla ekskogen och till klippbranten.

Naturreservatet ska bidra till gynnsam bevarandestatus i den biogeografiska regionen för de inom området förekommande naturtyperna som ingår i EU:s nätverk av Natura 2000-områden. Särskilt viktigt är att gynna strukturer och arter knutna till gamla träd och buskar, företrädesvis ek.

Förekommande ekosystem och biologisk mångfald ska bevaras och utvecklas både genom att naturliga processer får fortgå, liksom genom aktiva restaurerings- och skötselåtgärder.

Syftet med naturreservatet är också att stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser. Friluftsliv och rekreation grundat på allemansrätten ska kunna bedrivas i reservatet. Besökare ska kunna se, uppleva och lära från områdets typiska livsmiljöer, arter och historia.

Syftet ska nås genom att:

- området skyddas mot exploatering,
- granar röjs bort
- hyggesytter restaureras och övergår i ekskog,
- förekomsten av strukturer knutna till gamla ekar och hasselbuketter bibehålls eller ökar,
- den skyddade klippbrantens strukturer och hydrologi inte störs,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper beaktas i skötseln av reservatet, samt att.
- information och anläggningar för friluftslivet hålls i ordning och utvecklas.

Föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5§ miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad eller anläggning
- 2 uppföra vindkraftverk, mast eller antenn, anlägga luft- eller markledning,
- 3 anlägga väg,
- 4 borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller bedriva täkt,
- 5 dika, dämna eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi,
- 6 anordna upplag, tippa eller fylla ut,
- 7 kalka, gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
- 8 avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen,
- 9 ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar.
- 10 framföra motordrivet fordon annat än på väg,
- 11 inplantera för området främmande arter,
- 12 sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
- 13 utfodra vilt,
- 14 bedriva jakt, samt
- 15 ta bort eller skada stengärdesgård, odlingsröse eller annan kulturlämning.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla åtgärder inom området enligt följande:

- 16 utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
- 17 gallringar, röjningar, ringbarkningar och föryngringsåtgärder samt skapande av högstubbar, lågor och hålträd. Åtgärderna gäller för hela reservatet. Avverkning av granplantering sker enligt bilaga 2.
- 18 iordningställande och underhåll av anordningar för friluftslivet i hela reservatet,
- 19 undersökning och dokumentation av mark, vatten samt växt-, svamp- och djurliv i hela reservatet.

Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 20 skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
- 21 skada, plocka eller samla in växter. Plockning av bär, matsvamp och enstaka exemplar av kärlväxter är dock tillåten,
- 22 utan länsstyrelsens tillstånd använda fällor avsedda för ryggradslösa djur,
- 23 inplantera för området främmande arter,
- 24 utan länsstyrelsens tillstånd anordna lägerverksamhet eller tävlingar,

- 25 utan länsstyrelsens tillstånd genomföra vetenskapliga undersökningar som strider mot föreskrifterna.
- 26 medföra okopplad hund,
- 27 elda eller grilla, samt
- 28 framföra motordrivet fordon

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- a. förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna 16-19.
- b. Trafikverkets ordinarie drift och underhåll inom vägområde och säkerhetszon för väg 680.
- c. upparbetning och bortförel av vindfällda träd som förhindrar eller försvårar jordbruk på grannfastigheter, även då delar av träd befinner sig inom reservatsgränsen, samt borttagande av grenar på levande träd då dessa förhindrar framkomlighet med traktor på åkermark utanför reservatet. Allt virke som härstammar från naturreservatet ska återföras till reservatet efter bearbetning och/eller uppsamling. [undantag från föreskrift 8-9].
- d. vid beslutsdatumet gällande ledningsrätter och servitut. Samråd ska dock ske med länsstyrelsen före åtgärder. Vid akuta åtgärder p.g.a. skador på ledningar ska rättighetshavaren istället omgående informera länsstyrelsen om de åtgärder som vidtagits.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna om rätten att färdas och vistats i reservatet (med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken) gäller oberoende av om beslutet överklagas.

Länsstyrelsen erinrar även om att andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna, är bland andra:

2 kap. 1, 6-8 §§ kulturmiljölagen (1988:950), fornlämningar

De fasta fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddande enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning. Riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att skydda, vårda och undersöka en fast fornlämning.

7 kap. 27-29 § miljöbalken, Natura 2000

Det krävs tillstånd för att vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område. Detta gäller även åtgärder som utförs utanför det aktuella området, om det får effekter inom området.

11 kap. miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledning av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett visst ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

1 § terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594)

Körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk är, med vissa undantag, förbjuden.

4-9 §§ artskyddsförordningen (2007:845), fridlysta arter

Många arter är fridlysta. Det innebär att djuren och växterna inte får skadas eller störas och i många fall även att fortplantningsområden och viloplatsar är skyddade. Alla fåglar, groddjur, kräldjur, fladdermöss samt orkidéer är fridlysta och dessutom ett urval av andra organismer.

Beskrivning av området

Stövlaberget är beläget alldeles utanför kyrkbyn Slättåkra, cirka 18 km norr om Halmstad. Reservatets kärna utgörs av ett skogsklätt berg med blockrika sluttningar och en västvänd klippbrant. På bergets kupol och i dess sluttningar står senvuxna och krokiga så kallade *snoekar*. Från berget erbjuds också en vacker vy över Slissåns dalgång. Väster om berget breder hasselbuketter ut sig och bildar underbestånd till i första hand ek.

Naturvärdena i området är främst knutna till de gamla ekarna, den översilade, skyddade klippbranten och hasselbuketterna i ek-hasselbeståndet väster om berget. Artsammansättningen och den skogliga strukturen tyder på att både ek och hassel historiskt haft framträdande funktioner i skogen.

I reservatet finns också sumpskogar med al, björk, asp och tall. Eken återkommer dock även här, fast endast spridd på fastare markpartier. Även inom mer slutna delar av skogen finns gamla, vidkroniga ekar som vittnar om att skogen varit mer öppen i ett tidigare historiskt skede.

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

BESLUT
2015-08-26

7 (11)
Dnr 511-3023-15

Uppgifter om reservatet

Namn	Stövlaberget
Kommun	Halmstad
Församling	Slättåkra-Kvibille
Areal	18,4 hektar
Lägesbeskrivning	Slättåkra, 1 km N om Slättåkra kyrka
Mittkoordinater SWEREF 99 TM	N: 6301132, O: 0370486
Naturgeografisk region	Region 10. Södra Hallands kustland
Natura 2000-område	Stövlaberget – SE0510157
Naturvårdsregister-ID	2044039
Förvaltare	Länsstyrelsen

Fastigheter och särskilda rättigheter redovisas i bilaga 4.

Hur man överklagar

Om föreliggande beslut ska överklagas, skriv till Länsstyrelsen i Hallands län, 301 86 Halmstad. Ange därvid beslutets diarienummer och vad som ska ändras i beslutet.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet **senast den 25 september 2015**, annars kan överklagandet inte prövas.

Länsstyrelsen sänder överklagandet vidare till regeringen för prövning, om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt som har begärts. Kontakta länsstyrelsen om något är oklart.

Beslut om kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) och 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar härefter införas i Hallandsposten och Hallands Nyheter.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen i Hallands län, Slottsgatan 2, Halmstad och på länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/halland.

Ärendets handläggning

Stövlaberget uppmärksammades redan 1935, då lavforskaren Gunnar Degelius publicerade fynd av den sällsynta jättelaven från platsen. Områdets naturvärden har därefter i senare tid beskrivits i nyckelbiotopsinventeringen, länsstyrelsens miljöövervakning samt ett par olika insektsinventeringar.

Inför bildandet av reservatet Stövlaberget köpte staten via Naturvårdsverket år 2005 en styckningslott från Alarp 6:3. Året därefter inleddes förhandlingar med markägare till grannfastigheten Alarp 6:1 om förvärv av ytterligare en styckningslott. Köpet slutfördes 2007. De båda styckningslotterna, som tillsammans utgör hela naturreservatet, slogs genom fastighetsbildning samman till fastigheten Alarp 6:8 i januari 2015.

28 april 2015 skickades ett förslag till beslut för bildande av naturreservatet Stövlaberget ut på remiss. Remissen skickades till Halmstads kommun, Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, Trafikverket, Hallands botaniska förening, Hallands naturskyddsförening, Halmstads naturskyddsförening, Jägareförbundet Halland, SGU, Föreningen Slättåkragården, Slättåkra bygdeförening, TeliaSonera AB samt ägare av fastigheterna Alarp 6:1 och Gräsås 1:5 i Halmstads kommun.

Svar inkom från Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, SGU, Polisområde Halland, Lokalpolisområde Halmstad, Halmstads kommun och Trafikverket. Yttrande från Naturvårdsverket föranledde att föreskrift 1 i beslutet justerades samt att en ny karta

togs fram (bilaga 3F). Yttrande från Trafikverket föranledde att ett nytt undantag från föreskrifterna lades till i beslutet. Inkomna yttranden och länsstyrelsens ställningstaganden och åtgärder presenteras i bilaga 6.

Länsstyrelsens bedömning

Stövlaberget hyser ett flertal hotade arter knutna främst till gammal ekskog och klippbranter med jämn, hög luftfuktighet. Området ingår i den i Hallands län prioriterade värdestrakten *Hallands mellanbygd*. Hedekskogar, som utgör stora delar av reservatet, kategoriseras dessutom bland de särskilda ansvarsbiotoper för länet i strategin för formellt skydd av skog i Hallands län (Mathiasson m.fl. 2006). Ur ett svenskt och internationellt perspektiv har Halland och Sverige ett ansvar att bevara denna skogstyp.

Reservatets kärna är sedan 2005 ett Natura 2000-område, som beslutats med hänvisning till *EG:s art- och habitatdirektiv*, där livsmiljöer av intresse för den europeiska gemenskapen definieras. I Stövlaberget förekommer två sådana livsmiljöer; *näringsfattig ekskog (9190)* samt *silikatbranter (8220)*.

Stövlaberget utgör ett vackert avsnitt ur den kuperade, ädellövskogsrika halländska mellanbygden och har av Halmstads kommun utpekats som ett område av kommunalt intresse med avseende på friluftslivet och landskapsbilden.

Ett produktionsinriktat skogsbruk utan särskild hänsyn till befintliga naturvärden riskerar att på sikt utarma områdets biologiska mångfald. Därför behövs någon form av långsiktigt skydd.

Det som kan hota värdena är bl.a. avverkning av gamla ekar och hasselbuketter, igenväxning med gran och bok, markavvattning i känsliga områden, förändringar som påverkar exponering och markvattenflöden i klippbranten, plantering av främmande trädslag, exploatering samt fragmentering av biotoper. Även exploateringar utanför reservatets gränser kan i vissa fall vara negativa för natur- eller upplevelsevärden.

Området kräver en del skötsel- och restaureringsinsatser, vilket medför att en skötselplan behövs. Exempel på skötsel som kan utföras för att gynna den biologiska mångfalden på lång sikt är röjning av gran och bok, omförande av planterade granbestånd till ekskog, frihuggning av trängda ekar samt långsiktig avveckling av gran och, i större delen av reservatet, bok. Vidare krävs ordningsföreskifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljökvalitetsmål.

Förenlighet med andra områdesbestämmelser, planer och miljömål

EU-kommissionen har beslutat att delar av området (karta i bilaga 3D) utgör ett område av gemenskapsintresse - SE0510157 - enligt rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter och därmed ingår i nätverket Natura 2000. I beslut och skötselplan har länsstyrelsen beaktat de värden som varit grund för att området ingår i Natura 2000-nätverket och skötselplanen har utformats i överensstämmelse med bevarandeplanen för Natura 2000-området.

Reservatsbeslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Reservatsbildningen bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, att avgränsningen av området, reservatets omfattning och föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Deltagande i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Lena Sommestad. I beslutet deltog även länsråd Jörgen Peters och t.f. naturvårdsdirektör Henrik Martinsson.

I handläggningen deltog antikvarie Jenny Nord, länsjurist Tina Risberg och naturvårdshandläggare Mattias Lindström. Den sistnämnda har varit föredragande.

Lena Sommestad
landshövding

Mattias Lindström
naturvårdshandläggare

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

BESLUT
2015-08-26

11 (11)
Dnr 511-3023-15

Bilagor

Bilaga 1	Skötselplan
Bilaga 2	Karta över bestämmelser enligt 7 kap. 6 § miljöbalken
Bilaga 3	Kartor
3A Översiktskarta
3B Skötselkarta
3C Skötselkarta, typ 2
3D Karta över Natura 2000-område
3E Skogstypskarta
3F Målnaturtyper
Bilaga 4	Fastigheter och särskilda rättigheter
Bilaga 5	Rödlistade och regionalt intressanta arter
Bilaga 6	Sammanställning av inkomna remissvar